

Aktivitetssområde: Handicappede

1. Beskrivelse af området

Området omfatter:

- Kompenserende specialundervisning til voksne og ungdomsuddannelse til unge med særlige behov
- Pleje og omsorg for handicappede under 67 år
- Kontakt- og ledsageordning
- Døgn- og dagtilbud til handicappede under 67 år, herunder plejehjem og beskyttede boliger samt midlertidige og længerevarende botilbud
- Midlertidige botilbud til personer med sociale problemer, herunder forsorgshjem og kvindekrisecentre
- Drift af Lyngby-Taarbæk Kommunes sociale tilbud til borgere med handicap og sindslidelser
- Personlige tillæg, kontante ydelser og førtidspension til voksne borgere under 67 år
- Boligsikring til førtidspensionister

2. Økonomisk driftsramme

Beskrivelse / mio. kr.	R09	B10	BF11	B012	B013	B014
Voksenspecialunderv. + ungdomsudd.	14,4	14,0	14,8	14,8	14,8	14,8
Pleje og omsorgs og forebyggende indsats	35,8	42,0	50,7	50,7	50,7	50,7
Botilbud til personer med soc. problemer	0,6	1,6	1,8	1,8	1,8	1,8
Længerevarende botilbud	83,7	88,3	75,3	75,0	75,0	75,0
Midlertidige botilbud	27,2	26,4	26,5	26,5	25,5	25,5
Kontaktperson og ledsageordning	4,2	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6
Beskyttet beskæftigelse	9,6	8,6	8,8	8,8	8,8	8,8
Aktivitets- og samværstilbud	25,4	23,1	24,8	24,8	24,8	24,8
Førtidspension og personlige tillæg	93,2	99,1	104,4	104,4	104,2	104,2
Sociale formål, kontanthjælp og intro.ydelse	2,7	2,9	2,6	2,6	2,6	2,6
Boligsikring	8,0	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1
Aktivitetssområde Handicappede i alt	304,9	319,6	323,5	323,1	321,8	321,8

2011 pris- og lønniveau

Den væsentligste årsag til, at budgettet for 2011 er højere end regnskabet for 2009 skyldes dels:

- forventede merudgifter til den borgerstyrede personlige assistance under Pleje og omsorg samt forebyggende indsats
- ændringer i den statslige refusion på førtidspensionsområdet,
- aftrappet refusion på de dyre enkeltsager samt
- forskydning i afregninger mellem 2009 og 2010.

3. Budgetgrundlag

Lyngby-Taarbæk Kommune har det fulde myndigheds-, finansierings- og forsyningsansvar på voksenhandicapområdet samt driftsansvar for institutionerne Magneten, Slotsvænget, Strandberg, Chr. X's Allé og Kvindehuset. Ansvarer indebærer opgaver vedrørende bl.a. overordnet administrativ og faglig styring, beregning af takster, udskrivning af regninger til de kommuner, der anvender tilbuddene, personaleansvar, renovering mv.

Tilbuddene står til rådighed for andre kommuner, og tilbudene indgår i de årlige rammeaftaler med Hovedstadsregionen og dens øvrige kommuner.

- Budgettet for dag- og døgntilbud på handicapområdet er baseret på skøn for udviklingen i antallet af helårspersoner på de enkelte områder, herunder tilgang og afgang samt udviklingen i taksterne.

- Budgettet for førtidspension er baseret på skøn for afgang på de gamle ordninger samt forventet tilgang på den nye ordning.
- Aftrapningen af den statslige refusion i særlige dyre enkeltsager vil i budgetåret 2011 være fuldt indfaset. Niveauet er indregnet i budgettet for 2011.

4. Vision

Det er den overordnede vision at sikre, at handicappede borgere i så stor udstrækning som muligt kan indgå i samfundslivet på lige fod med kommunens øvrige borgere. Indsatsen skal derfor tilpasses den enkelte borgers ressourcer og behov i respekt for mindsteindgrebsprincippet.

Borgere, som har funktionsnedsættelse, skal tilbydes ydelser og hjælpeforanstaltninger med det formål at afhjælpe eller begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktion mest muligt. De handicappede borgere skal sikres en effektiv behandling og kvalificeret rådgivning. Behandlingen og rådgivningen skal ske i tæt dialog med den handicappede og / eller de pårørende, og den nødvendige koordinering mellem de forskellige parter i behandlingen skal sikres.

5. Politiske mål

Aktivitetssområde Handicappede er styret efter gældende lovgivning samt med udgangspunkt i kommunens vedtagne handicappolitik fra 2007.

På Handicapområdet er det overordnede politiske mål at sikre at indsatsen for borgere med handicap er tværgående og helhedsorienteret og indtænkes generelt i kommunalpolitiske handlinger og beslutninger.

De overordnede politiske målsætninger, er at:

- Alle borgere skal sikres fysisk og psykisk tilgængelighed
- Alle borgere skal sikres lige adgang til information og kommunikation
- Alle borgere skal have mulighed for at benytte sig af forebyggende og sundhedsfremmende tilbud
- Alle borgere skal sikres adgang til kommunale fritids-, idræts- og kulturtilbud
- Handicappede borgeres særlige behov i forbindelse med valg af bolig skal tilgodeses
- Borgere med handicap skal integreres i eksisterende institutions- og uddannelses tilbud
- Borgere med handicap skal sikres mulighed for deltagelse på arbejdsmarkedet
- Den kommunale rådgivning og de sociale tilbud skal være af højeste kvalitet og tilpasset den enkelte borgers behov

Den sociale indsats skal tilpasses i respekt for den enkeltes ressourcer frem for begrænsninger, og støtten skal gives ud fra det mål så vidt muligt at afhjælpe eller begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktion.

6. Perspektiver og udfordringer

På grund af de store økonomiske udfordringer som kommunen står overfor er der konstant fokus på økonomistyring, dokumentation, monitorering samt effektivisering af driften på aktivitetssområdet.

Økonomistyring

Handicapbudgettet er i dag langt større end tidligere, idet kommunen siden kommunalreformen har overtaget alle udgifter til voksne handicappede i specialiserede tilbud, udgifter til ledsagelse af borgere til og fra specialiserede tilbud samt udgifterne til voksenspecialundervisning samt ungdomsuddannelse til unge med særlige behov. Der er i de senere år – internt i kommunen - taget en række initiativer til forbedring af økonomistyringen på handicapområdet bl.a. tættere opfølgning, udvikling af ledelsesinformationsværktøj og arbejdsgange m.v. Der er imidlertid fortsat en række udfordringer. Der er behov for at sikre effektive it-værktøjer, der kan understøtte styring af området. Lyngby-Taarbæk Kommune indgår som netværkskommune i et projekt under KL med henblik på udvikling af et it-system til understøttelse af handicapområdet.

KKR Hovedstaden besluttede i 2009 at anbefale kommunerne i regionen at reducere taksterne på de specialiserede socialområde med én procent. Kommunalbestyrelsen i Lyngby-Taarbæk Kommune valgte at følge anbefalingen i 2010 og i overslagsårene. På grund af usikkerhed omkring besparelspotentialet og de øvrige kommuners ageren er der for at imødekomme denne udfordring afsat 1 mio. kr. i 2010 og 500.000 kr. i 2011 i en særskilt pulje på tværs af børn/voksenområdet i tilfælde af, at taksterne ikke reduceres som forventet. I 2010 vurderes det på nuværende tidspunkt, at taksterne ikke er sænket som forventet.

Borgerstyret personlig assistance

Der blev i 2009 vedtaget nye regler vedrørende tilskud til borgerstyret personlig assistance (BPA). Reglerne indebærer bl.a. at hjælperne nu har krav på funktions- og kvalifikationstillæg, pension samt løn under ferie, sygdom og barns 1. og 2. sygedag. Der har hidtil ikke været betalt for løn under sygdom, og det er derfor en budgetstyringsmæssig udfordring, idet der er usikkerhed om udgifterne kan holdes inden den økonomiske ramme på området.

Overgang fra ung til voksen og fra voksen til ældre

Med henblik på at sikre borgerne en sammenhængende og koordineret overgang fra ung til voksen og fra voksen til ældre, er der etableret samarbejdsfora mellem Børne- og Fritidsforvaltningen, Jobcenteret, Ældre-service og Voksen- og handicaprådgivningen. Samarbejdet skal samtidig have fokus på harmonisering af serviceniveauet for børn, unge, voksne og ældre.

I relation til effektivisering af budgetstyringen, styring af tilgang til henholdsvis voksen- og ældreområdet samt planlægning af tilbudsvifte, bliver det centralt at sikre en samkøring af data og registreringer mellem Børne- og Fritidsforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen, herunder mellem voksen- og ældreområdet vedrørende antal unge og voksne med behov for specialiserede sociale tilbud samt udviklingen i handicap og diagnoser.

Betalings- og handlekommuneansvaret

Der blev i foråret 2010 vedtaget lov om sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde. De nye regler forventes at give kommunerne bedre og mere effektiv mulighed for at budgetstyre det specialiserede socialområde i relation til borgere, der er i tilbud uden for kommunen og hvor handleansvaret er afgivet til opholdskommunen.

De nye regler betyder, at det bliver vigtigt for Lyngby-Taarbæk Kommune at sikre et godt samarbejde med de kommuner, hvor Lyngby-Taarbæk Kommune har borgere i døgntilbud for at kunne give den enkelte de hensigtsmæssige tilbud i opholdskommunen. Omvendt må det ligeledes forventes, at Lyngby-Taarbæk Kommune skal kunne vejlede de kommuner, der har borgere i Lyngby-Taarbæk Kommunes botilbud omkring de (relevante) dag- og døgntilbud, der i øvrigt er i kommunen.

Det er forventningen, at den ny lovgivning vil indebære en nettotilgang af sager, hvor Lyngby-Taarbæk Kommune får et handleansvar. I og med, at flere borgere er i botilbud uden for kommunen, bliver der en ressourcemæssig og organisatorisk udfordring i at sikre den løbende opfølgning på disse borgere.

Samarbejde med andre kommuner

Der blev i 2009 indgået ny samarbejdsaftale mellem kommunerne i Hovedstadsregionen. Samarbejdsaftalen indeholder spilleregler for, hvordan kommunerne skal samarbejde to eller flere sammen om udbud, efterspørgsel og kvalitetsudvikling samt om fælles udvikling og brug af hinandens tilbud.

Det er i den sammenhæng centralt, at kommunerne samarbejder og deler viden for at udnytte hinandens specialiserede kompetencer og tilbud. Behovet for samarbejde forudsætter imidlertid, at Lyngby-Taarbæk Kommune løbende er på "forkant" med udviklingen både i egne borgeres behov og i udviklingen af egne tilbud, men i høj grad også med planer og behov i andre kommuner. Det handler derfor løbende om for Lyngby-Taarbæk Kommune, at

- afstemme forventninger til kommende behov for dag- og døgntilbud
- aftale ny- og udbygningsplaner
- aftale brug af hinandens tilbud
- sikre gennemsigtighed i takstfastsættelse – undgå særtakster

I 2011 skal muligheder for samarbejde med kommuner i Nordkommune-samarbejdet, herunder særligt Gentofte Kommune, afklares bl.a. i relation til brug og etablering af fælles dag- og døgntilbud til unge udviklingshæmmede/autister.

Udvikling af kommunens tilbud

For at sikre optimal og effektiv drift af kommunens dag- og døgntilbud til handicappede er det vigtigt at sikre, at tilbuddene løbende modsvarer behov bl.a. i forhold til pædagogik og fysiske rammer. Det forudsætter, at kommunen er på forkant med udviklingen i målgrupper og diagnoser samt i udviklingen inden for de enkelte fagområder, men også løbende er opmærksomme på efterspørgslen i andre kommuner.

Der er truffet politisk beslutning om renovering/ombygning af henholdsvis Strandberg og Slotsvænget og der er fra 2010 stoppet for indvisitering til Slotsvænget. Renoveringerne giver mulighed for at tænke langsigtet og dermed sikre, at de nye fysiske rammer vil kunne modsvare de faglige og pædagogiske behov hos målgrupperne også på længere sigt. Mere konkret bliver det en udfordring at planlægge ombygningerne, så det sker med færrest mulige negative konsekvenser for beboerne.

Endvidere skal der løbende være fokus på at kunne give det "rigtige" tilbud til de forskellige målgrupper både i relation til bo-ophold, dagtilbud i form af eksempelvis beskæftigelses- og/eller fritidstilbud for at sikre borgere med handicap eller sindslidelser et så aktivt og sundt liv som muligt.

Behovene og alderssammensætningerne i kommunens tilbud og blandt LTK-borgere i tilbud uden for kommunen peger på behov for bl.a.:

- botilbud til ældre sindslidende og unge udviklingshæmmede inden for én årrække
- dagtilbud til gruppen af autister på henholdsvis Strandberg og Chr. X's Allé
- fokus på særligt kost- og motionstilbud samt fritidstilbud eller initiativer på kommunens sociale tilbud til voksne

I 2010 blev der igangsat en udredning vedrørende botilbudsbehov og –muligheder for unge udviklingshæmmede borgere i Lyngby-Taarbæk Kommune.

7. Kvalitetsmål

Tema 1:

Gennemsnitlighed i hvilken service borgere kan forvente at få i Voksen- og handicaprådgivningen

Kvalitetsmål:

Vi ønsker at skabe synlighed i visitationen til handicapydelse og hermed bidrage til, at borgerne har mulighed for at se, hvilken service og hvilke tilbud man kan forvente at få i Voksen- og handicaprådgivningen.

Målet er, at der inden udgangen af 2011 er udarbejdet kvalitetsstandarder på Voksen- og handicaprådgivningens hovedydelser og at disse er tilgængelige for alle borgere på kommunens hjemmeside.

Målemetode:

Serviceniveau og kvalitetsstandarder på alle Voksen- og handicaprådgivningens hovedydelser findes på kommunens hjemmeside fra medio 2011.

Understøttende indsatser for at nå målet:

Udkast til serviceniveau og kvalitetsstandarder på voksen- og handicaprådgivningens hovedydelser har været politisk behandlet og godkendt medio 2011.

Social- og sundhedsudvalget behandler 1-2 udkast til kvalitetsstandarder og serviceniveau hvert kvartal i 2010 og 2011.

Tema 2:

Kost- og motionspolitik på botilbud til voksne med handicap eller sindslidelser

Kvalitetsmål:

Vi vil have fokus på, at voksne med handicap og sindslidelser får sund kost og motion i botilbuddene.

Målet er, at botilbuddene har formuleret kost- og motionspolitikker, der er målrettet beboernes behov og muligheder.

Målemetode:

At kost- og motionspolitikker findes på tilbuddenes hjemmesider.

Understøttende indsatser for at nå målet:

At botilbuddene hver især formulerer en motions- og kostpolitik, der har fokus på beboernes behov og muligheder.

8. Nøgletal

	2007	2008	2009	%-ænd. 2007-08	%-ændr. 2008-09
Borgere (antal)					
Hjælp til udvikling af færdigheder (§ 85)	111	122	136	10	12
Personlig og praktisk hjælp (§ 95)	28	35	30	25	- 14
Tilskud til ansættelse af hjælpere (§ 96)	5	5	5	0	0
Hjælp til behandling (§ 102)	17	39	49	129	26
Egne plejehjem og beskyttede boliger	31	33	25	6	- 24
Længerevarende botilbud	100	106	104	6	-2
Midlertidige botilbud	93	99	101	9	2
Beskyttet beskæftigelse	54	67	73	24	9
Aktivitets- og samværstilbud*	127	116	121	-9	4
Kvindekrisecenter og forsorgshjem	24	36	21	50	-42
Gns. varighed					
Længerevarende botilbud	341	351	341	3	-3
Midlertidige botilbud	327	326	328	0	1
Beskyttet beskæftigelse	306	317	343	4	72
Aktivitets- og samværstilbud*	232	293	327	26	12
Kvindekrisecenter og forsorgshjem	113	94	67	-17	-29
Helårspersoner					
Længerevarende botilbud	92	102	97	11	-5
Midlertidige botilbud	83	88	91	6	3
Beskyttet beskæftigelse	45	58	69	29	31
Aktivitets- og samværstilbud*	81	93	108	15	16
Kvindekrisecenter og forsorgshjem	8	9	9	13	-67
Gns. helårs- takst					
Længerevarende botilbud	780.000	780.000	794.000	0	2
Midlertidige botilbud	300.000	345.000	341.000	15	-1
Beskyttet beskæftigelse	141.000	147.000	131.000	4	-11
Aktivitets- og samværstilbud*	195.000	191.000	164.000	-2	-14
Kvindekrisecenter og forsorgshjem	525.000	490.000	564.000	-7	17

* Vedrører alene borgere i tilbud uden for kommunen.